

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Volný čas jako prostor seberealizace pro zdůraznění některých faktorů lidské bytosti v kontextu věkové skupiny adolescentů
Autor: Marcela Rodová
Posudek vypracoval: PaedDr. Petr Bauman

Diplomová práce je věnována problematice hodnot a hodnotové orientace adolescentů a jejich seberealizace prostřednictvím volnočasových aktivit.

Práce je členěna do pěti základních kapitol. První kapitola popisuje historické proměny chápání volného času, druhá pak proměny hodnot a hodnotové orientace v současné společnosti. Třetí kapitola se zabývá některými otázkami seberealizace a formování osobnosti; zajímavě v této souvislosti poukazuje např. na otázky smyslu a odpovědnosti. Čtvrtá kapitola nabízí vývojově-psychologickou charakteristiku adolescence. Práci uzavírá kapitola věnovaná problému seberealizace a osobnostního rozvoje adolescentů v kontextu volnočasových aktivit, a to včetně „seberealizace“ nežádoucí až patologické (delikventní chování, zneužívání návykových látek apod.).

Jazyková a formální stránka práce, použité zdroje

Práce je psána čtivým a živým jazykem, celkem jsem zaznamenal přibližně dvacet chyb (přibližně polovinu z nich tvoří překlepy a formulační nepřesnosti obvykle vznikající při revizích textu, druhou polovinu pak tvoří převážně chyby ve psaní čárek v souvětích). Stylistika práce je celkově na velmi dobré úrovni. Po stránce formální úpravy je práce pečlivá. V seznamu použitých zdrojů je uvedeno 90 položek. Formální požadavky kladené na rozsah diplomové práce byly splněny rovněž nadstandardně.

Obsahová stránka práce

Práce působí kompaktním a uspořádaným dojmem. Její koncepce je vystavěna logicky a přehledně. Závažnější obsahové nedostatky jsem neshledal, pouze v několika málo případech se domnívám, že autorka mohla být vůči literatuře, z níž čerpala, kritičtější. Níže proto nabízím několik dílčích poznámek a námětů k diskusi, ke kterým by se mohla diplomandka vyjádřit v průběhu obhajoby.

- 1) V kapitole 2.3.1, „Typy hodnotových orientací podle H. Klávese“, se domnívám, že autor, na kterého se zde odkazuje, je ve skutečnosti Ludwig Klages. Jako námět k diskusi diplomandce předkládám čtyři zde uvedené typy hodnotových orientací (jedinec, který ztrácí životní perspektivu; nepřizpůsobiví idealisté; jedinec, který akceptuje své povinnosti; jedinci, kteří aktivně přistupují k plnění svých povinností). Osobně se mi tato typologie jeví jako příliš autoritářskému zřízení společnosti (důraz na povinnosti, spojení idealismu s nepřizpůsobivostí apod.). Diplomandka by se na základě studia daného tématu, jež v diplomové práci bohatě zúročila, mohla pokusit o vlastní zhodnocení a případnou revizi takové typologie.
- 2) Na str. 36 je uvedeno toto tvrzení: „Práce nesmí být chápána pouze jako nutnost a volný čas jako svoboda a čas bez povinností.“ Bylo by jistě zajímavé toto tvrzení rozvést (doložit argumenty) a případně uvést v soulad s definicemi volného času citovanými v kapitole 1.1.1.
- 3) Dělení životního stylu podle Havlíka uvedené na str. 38-39 řadí sledování televize do životního stylu s náplní studia; má toto začlenění nějaké opodstatnění?
- 4) Na str. 75, kde jsou uváděny poznatky výzkumu sexuálního chování adolescentů, se práce opírá o německé autory a publikaci z roku 1971. Bylo by možné najít obdobně fundovaný aktuálnější zdroj informací z českého prostředí?

Práce splňuje všechny požadavky kladené na diplomovou práci; vzhledem k tomu, že žádný z výše uvedených nedostatků nepovažuji za zásadní, **doporučuji** ji k obhajobě.

V Českých Budějovicích, 26. května 2008.